

Heinakuu kuumapahvakutele järgnes vihmauputus

Ei ole tänavuse suvega rahul töötajad ega puhkajad. Rõõmustavad ehk vaid kummikumüüjad.

Rõõmustavad ilmselt ka korilased – ajuti on sedavõrd röske, et seeni leiaks nii metsast kui sargi alt. Vähemalt tundub sedamoodi.

Õhusooja siiski oli

Kui ilmaandmed said kokku loetud, selgus, et vähemalt õhusoojaga polnud asi sugugi hull. Esimene kümmepäevak püsis keskmiselt normikohane – 15,7 kraadi. Kuid ainult keskmiselt.

Kuu algas kuumapahvakuga, millele järgnes külmaline, mil Jõgeval mõõdeti rohu kõrgusel isegi –3°!

Laulupeo ilm oli muutlik, näha sai päikest ja tunda vihmahoogusid. Laupäevaõhtuse kontserdi ajal kukkus sadama päris tihedalt, hommikuks kogunes sadememõõtjatesse Kloostrimetsas 4,8 mm, Harkus vaid 1 mm ümber.

Lauluöö oli jahe – Tallinn sai uueks kuupäeva rekordiks 4,9°. Pühapäevasel kontserdil oli ilm juba nagu peab.

Kuu teine dekaad algas jahe-dapoolsena; edasi hakkasid Eestit ridamisi külastama lõunatsüklonid. Keskmiseks õhutemperatuuriks saadi normist kraadi jagu kõrgem näit –17,7°.

Tuli rohkelt hoo- ja äikesevihma. Kõige suuremad sahmakad saadi 19. juulil Pärnumaal Koodus – 53, Sõrves 51 ning Harkus 33 mm. Vaat seda võib juba paduvihmaks nimetada! Seevastu Ristna, kus kuu algul oli kõige vihasem, jäi üpris kuivale.

Kuu lõpukolmandik oli soe ning äikeseline (Eesti keskmised: 17,3° ja 37 mm). Ilmad olid kui

Võidujoosku tänaval Lasnamäel on iga suurema vihma järel uputus. 2. juuli keskpäeval sai autoratastelt lennukaare eelmisel öhtul linnatänavatele sadanud vesi.

ekvaatori lähedal – pärastlõunal kerkisid vägevad pilved ning lõpuks kõmistas kõu.

Kokkuvõtteks. Heinakuul oli raske heina teha, sest vihma tuli sageli (vähemalt Tartumaal igal teisel päeval) ja palju – keskmiselt 100 mm (norm 78 mm). Mee-nutuseks, et viis suve tagasi sadas Tallinnas rekordiliselt 266 mm!

Kõige suuremad sahmakad saadi 19. juulil Pärnumaal Koodus – 53, Sõrves 51 ning Harkus 33 mm. Vaat seda võib juba paduvihmaks nimetada!

Ain Kallis

Tänavu sadas enim Kuusikul – 151 mm (1,8 normi), kõige vähem aga Vilsandil (54 mm). Rohkelt kastetud said ka Jõhvi (139 mm), Viljandi (134 mm) ja Tallinn (121 mm).

Kõige soojem paik oli juulis Võru (17,8°), jahedaim Väike-Maarja (16,3°). Kõrgeimaks temperatuurinäiduks mõõdeti 19. kuupäeval Pärnus 29,3°.

Muide, samal päeval Tarvas-tus mõõdetud 31,1 kuumakraadi (nagu ka ajuti esinevaid äärmuslikke temperatuure teistes väikes-tes hüdromeetriapostides) ei loetud rekordiks. Sealsed temperatuuridurid on mõeldud vaid abiks hüdrololoogilistel arvutustel.

Meelde jääb tänavune juuli paljudele ka rohke ja ägeda äikesetõttu. Seda sai kuulda ja näha vähemalt 15 päeval. Väik süüitas üle kümne hoone, kõige kuume-mal päeval keevitas kinni isegi

Kuusiku ilmajaama väravaluku. Öösiti võisid unetud nautida kuu-nis haruldasi helkivaid ööpilvi.

Hädas olid vabaõhupidude korraldajad – pea kõik said vihma tunda. Vedas neil, kel eten-dused sattusid neljapäevadele – nood ajad olid kuivemad.

Ilmast mujal...

Ilm mujal oli nagu ikka. Texase osariigis kestab pikim põua-pe-riood – 23 kuud.

■ Shanghais sadas päevaga maha üle 100 mm vett, Bang-ladeshis tuli poole päevaga 290 mm, uputades kümmekond elan-ikku. Lumesahku läks vaja New Yorgi osariigis – sedavõrd paks oli raheterade kiht.

■ Pakasest põhjustatud haigused tapsid Peruus vähemalt 250 last.

■ 13. juulil olevat Kaspia lähe-dal Astrahanis registreeritud

50kraadine kuumus (uus Vene-maa rekord?!). Ilmselt oli aga tegu “temperatuuriga Kuku Raa-dio akna taga”, s.t mõõdetuna päikese käes.

■ Tugevad äikesetormid räsisisid Kesk-Euroopat, hukkunuid loeti kümnetes.

■ Tšeljabiniskis tabas väik autot. Juhil polnud häda midagi, auto kaotas kaks kummi.

■ USAs oli nn Tornaadode alleel (lõuna- ja keskosariikides) täna-vu haruldaselt vaikne. Pööriseid kohtas aga Suurbritannias, Vene-maal ja Indias.

...ja muiste

Saja aasta eest oli heinakuu Tar-tus vilu (14,6°) ning märg (84 mm). Lehtedele anti ilmaelust teada:

■ Pikne on tänavu palju kahju teinud. 20. juulil sai Väike Rõn-gus Kalda talus peremees sur-ma, 2 inimest raskesti ja 4 ker-gesti haavata. Jõgeva ja Põltsa-maa vahel purustas väik kõne-traadi postisid. Lustiverel pani ta 2 maja põlema. Erastveres tappis väik Hüti talus karjatüdruku ära. Majasid on välgu läbi mitmelpool maha põlenud. Võru kreisis on 2 härja tema läbi surma saanud.

■ Muhumaalt. Haruldane suvi on meil tänavu selle poolest, et siin isearanis palju ussisid on. Sa-gedaste tikuvad nad koguni elu-tubadesse ja on juhtumisi olnud, kus nad lastega mängivad. Paa-ri päeva eest hammustas üks uss väikest last jalakannast. Kõige enne joosti muidugi posijad läbi, alles siis mindi arsti otsima. Laps on praegu lootuseta olekus.

■ Helmest. Jaanipäevast saa-dik iga päev möllanud torm ja vihm on viljapuud puhtaks va-ristanud.

AIN KALLIS